

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2014r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Taberska (spr.)

Protokolant sekr. sąd. Marzena Szymaś

po rozpoznaniu w dniu 23 czerwca 2014r.

sprawy **J. M.**

obwinionego z art. 86 § 1 kw i z art. 93 § 1 kw

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego w Trzciance

z dnia 4 lutego 2014r. sygn. akt II W 530/13

1. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok

2. Zasądza od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa koszty procesu za postępowanie odwoławcze w kwocie 50 złotych i wymierza mu opłatę za II instancję w kwocie 200 złotych

E. T.

UZASADNIENIE

J. M. został obwiniony o to, że: w dniu 07 maja 2013r. około godziny 18.30 w T. na ul. (...), kierując pojazdem marki V. (...) o nr rej. (...) w wyniku niezachowania należytej ostrożności doprowadził do potrącenia pieszego, J. G., na przejściu dla pieszych; następnie odjechał z miejsca zdarzenia nie udzielając ofierze pomocy,

tj. o wykroczenie z art. 86 §1kw i z art. 93 §1kw

Sąd Rejonowy w Trzciance wyrokiem z dnia 04 lutego 2014r. sygn. akt IIW 530/13:

1/ obwinionego **J. M.** uznał za winnego tego, że:

- w dniu 07 maja 2013r. około godziny 18.30 na ul. (...) w T., woj. (...), kierując samochodem osobowym marki V. (...) o nr rej. (...), zbliżając się do oznakowanego przejścia dla pieszych nie zachował szczególnej ostrożności w wyniku czego potrącił przechodzącą prawidłowo przez oznakowane przejście dla pieszych J. G., czym spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, tj. wykroczenia z art. 86 §1kw i

- w dniu 07 maja 2013r. po godzinie 18.30 na ul. (...) w T., woj. (...), kierując samochodem osobowym marki V. (...) o nr rej. (...), uczestnicząc w wypadku, nie udzielił niezwłocznej pomocy potrąconej pieszej J. G., tj. wykroczenia z art. 93 §1kw,

2/ na podstawie art. 93 §1kw w zw. z art. 9 §2kw oraz w zw. z art. 24 §1 i §3kw wymierzył obwinionemu **J. M.** łącznie karę grzywny w kwocie 2.000zł /dwa tysiące złotych/,

3/ na podstawie art. 93 §2kw w zw. z art. 29 §1, §2 i §3kw orzekł wobec obwinionego **J. M.** zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, do kierowania którymi uprawnia prawo jazdy kategorii B, na okres 8 /ośmiu/ miesięcy, zobowiązując go do zwrotu prawa jazdy do właściwego wydziału komunikacji w terminie 7 /siedmiu/ dni od uprawomocnienia się wyroku,

4/ na podstawie art. 118 §1 i §3kpsw w zw. z §1pkt.1 i §2pkt.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2001r. w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia oraz art. 1 i art. 3ust.1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych zasądził od obwinionego J. M. na rzecz Skarbu Państwa zryczałtowane wydatki postępowania w kwocie 120zł /sto dwadzieścia złotych/ oraz wymierza mu opłatę w kwocie 200zł /dwieście złotych/.

Apelację od powyższego wyroku złożył obrońca obwinionego i zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływać na treść zaskarżonego orzeczenia, a w szczególności art. 4 kpk i art. 92 kpk oraz art. 410 kpk w zw. z art. 109 § 2 kpk poprzez niewyjaśnienie wszystkich okoliczności sprawy, a w szczególności okoliczności potrącenia, czynników mających wpływ na zaistnienie zdarzenia oraz kto faktycznie ponosi winę za zaistniałe zdarzenie, nie skorzystano także z pomocy osoby mającej wiadomości specjalne w tym zakresie, nie próbowano przesłuchać bezpośrednich świadków zdarzenia na okoliczność zachowania obwinionego oraz sytuacji na miejscu zdarzenia, a nadto kiedy wezwano karetkę pogotowia, czy obwiniony o tym wiedział, czy obecne osoby na miejscu zdarzenia zajęły się pokrzywdzoną, jaka była konkretna sytuacja na miejscu zdarzenia

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia polegający na :

- przyjęciu, że obwiniony w dniu 07 maja 2013r. około godziny 18.30 na ul. (...) w T., woj. (...), kierując samochodem osobowym marki V. (...) o nr rej. (...), zbliżając się do oznakowanego przejścia dla pieszych nie zachował szczególnej ostrożności w wyniku czego potrącił przechodzącą prawidłowo przez oznakowane przejście dla pieszych J. G., czym spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, tj. wykroczenia z art. 86 §1kw i

- przyjęciu, że obwiniony w dniu 07 maja 2013r. po godzinie 18.30 na ul. (...) w T., woj. (...), kierując samochodem osobowym marki V. (...) o nr rej. (...), uczestnicząc w wypadku, nie udzielił niezwłocznej pomocy potrąconej pieszej J. G., tj. wykroczenia z art. 93 §1kw,

Obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie obwinionego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, a nadto o przeprowadzenie dowodu z opinii pracodawcy na temat obwinionego dołączonej do apelacji

3. z ostrożności procesowej obrońca zarzucił rażącą niewspółmierność kary i wniósł o orzeczenie kary łagodniejszej oraz środka karnego w łagodniejszym wymiarze

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Przed przystąpieniem do analizy zarzutów apelacji należy zauważyć, iż orzeczenie wydane w przedmiotowej sprawie jest oparte na całokształcie materiału dowodowego zebranego w sprawie, który został poddany wnikliwej analizie bez przekroczenia zasady swobodnej oceny dowodów. Analiza ustaleń poczynionych przez Sąd Rejonowy znajduje pełne odzwierciedlenie we wnioskach zawartych w uzasadnieniu wyroku, które czyni zadość wymogom art. 424 § 1 k.p.k. w zw. z art. 82 § 1 k.p.w., co w pełni pozwala na przeprowadzenie kontroli instancyjnej.

Sąd Okręgowy chciałby również podkreślić, iż Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy oraz dokładny przeprowadził postępowanie dowodowe, wnikliwie i wszechstronnie rozważył wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku rozprawy, dokonując następnie na ich podstawie właściwych ustaleń faktycznych, tak co do samego przebiegu

zdarzenia, jak i rozstrzygając kwestie sprawstwa i winy obwinionego. Postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie zostało przeprowadzone z należytą starannością i poszanowaniem proceduralnych zasad obowiązujących w polskim procesie karnym, stosowanych odpowiednio w sprawach o wykroczenia. Ocena materiału dowodowego zaprezentowana przez Sąd Rejonowy co do zarzucanego obwinionemu czynów została dokonana z uwzględnieniem reguł sformułowanych w przepisach art. 5 § 2 k.p.k. i 7 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w. Co więcej, jest ona oceną wszechstronną i bezstronną, która w szczególności nie narusza granic swobodnej oceny dowodów i jest zgodna z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego. Sąd Okręgowy nie stwierdził też błędów logicznych, jak i faktycznych w rozumowaniu Sądu Rejonowego. W związku z powyższym kontrola apelacyjna uzasadnia twierdzenie, że zaskarżony wyrok został, tak jak tego wymaga norma zawarta w art. 410 k.p.k. w zw. z art. 82 § 1 k.p.w., prawidłowo i w pełni oparty na właściwie dokonanej ocenie materiału dowodowego, zgromadzonego i ujawnionego w toku postępowania.

Przechodząc od szczegółowego omawiania zarzutów apelacji stwierdzić należy, iż nie można zgodzić się z twierdzeniem autorki apelacji, iż Sąd Rejonowy nie wyjaśnił wszystkich okoliczności sprawy, a w szczególności okoliczności potrącenia, czynników mających wpływ na zaistnienie zdarzenia, kto faktycznie ponosi winę za zaistniałe zdarzenie, oraz że Sąd ten nie skorzystał z pomocy osoby mającej wiadomości specjalne w tym zakresie i nie próbowano przesłuchać bezpośrednich świadków zdarzenia na okoliczność zachowania obwinionego oraz sytuacji na miejscu zdarzenia, a nadto kiedy wezwano karetkę pogotowia, czy obwiniony o tym wiedział, czy obecne osoby na miejscu zdarzenia zajęły się pokrzywdzoną, jaka była konkretna sytuacja na miejscu zdarzenia.

I tak Sąd Okręgowy zauważa, że obwiniony w niniejszym postępowaniu przyznał się do czynów mu zarzucanych. Zarówno podczas przesłuchania w postępowaniu wyjaśniającym jak i na rozprawie głównej - K. 44 i K. 62 - 62 v obwiniony przyznał się i na rozprawie podał, że chodzi mu głównie o to, że dostał zakaz prowadzenia pojazdów kategorii B na okres 8 miesięcy, co koliduje z jego obowiązkami w pracy, a z miejsca zdarzenia odjechał dlatego, że się przestraszył.

Zatem materiał dowodowy w postaci wyjaśnień obwinionego, zeznań pokrzywdzonej J. G. i funkcjonariuszy Policji, którzy rozmawiali ze świadkami zdarzenia, był wystarczający do merytorycznego rozpoznania sprawy. Nadto na miejscu zdarzenia dokonano jego oględzin, wykonano szkic miejsca wypadku, sporządzono protokół oględzin pojazdu. Z dokumentów tych oraz z zeznań pokrzywdzonej, których to zeznań obwiniony w żaden sposób nie kwestionował wynika, że została ona potrącona przez obwinionego przed zakończeniem czynności przejścia przez przejście dla pieszych, a więc nie sposób mówić tu o wtargnięciu pieszej i to na oznaczone przejście dla pieszych, gdzie piesi jako uczestnicy ruchu są uprzywilejowani. Przed potrąceniem przez obwinionego pokrzywdzona pokonała bezpiecznie połowę przejścia dla pieszych i nie ma żadnych podstaw do twierdzenia, że w sposób nieprawidłowy przechodziła przez jednię.

Tym samym nie było podstaw do poszerzania materiału dowodowego poprzez przesłuchanie świadków zdarzenia, a tym, bardziej Sąd Rejonowy nie miał żadnych podstaw do zasięgania opinii biegłych, albowiem ocena przedmiotowego zdarzenia nie wymagała wiadomości specjalnych.

Słusznie zatem Sąd Rejonowy ustala, iż skoro nie ma podstaw do twierdzenia, że J. G. wtargnęła na przejście dla pieszych (nie na jezdnię), to oczywistym jest, że do wypadku doszło z winy obwinionego, który spowodował stan zagrożenia poprzez niezachowanie należytej ostrożności podczas jazdy w tym miejscu.

Sprawstwo zatem i wina obwinionego w zakresie wykroczenia z art. 86 § 1 kw nie budzą żadnych wątpliwości Sądu Okręgowego.

Nie sposób także podzielić argumentów obrony co do wyczerpania przez obwinionego znamion wykroczenia z art. 93 § 1 kw.

Przedmiotem ochrony określonym w dyspozycji art. 93§ 1 kw mimo umieszczenia przepisu w rozdziale dotyczącym wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji, jest jednak ochrona życia i zdrowia ofiary wypadku drogowego. Obowiązek właściwego zachowania się zarówno kierującego pojazdem będącego uczestnikiem wypadku

drogowego, a więc nie tylko jego sprawcy, jak i innych osób uczestniczących w wypadku reguluje art. 44 p.r.d., który w takich przypadkach nakazuje kierującemu pojazdem w razie uczestnictwa w wypadku drogowym:

- 1) zatrzymać pojazd, nie powodując przy tym zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- 2) przedsięwziąć odpowiednie środki w celu zapewnienia bezpieczeństwa ruchu w miejscu wypadku;
- 3) niezwłocznie usunąć pojazd z miejsca wypadku, aby nie powodował zagrożenia lub tamowania ruchu, jeżeli nie ma zabitego lub rannego;
- 4) podać swoje dane personalne, dane personalne właściciela lub posiadacza pojazdu oraz dane dotyczące zakładu ubezpieczeń, z którym zawarta jest umowa obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, na żądanie osoby uczestniczącej w wypadku.

Jeżeli w wypadku jest zabity lub ranny, kierujący pojazdem jest obowiązany ponadto:

- 1) udzielić niezbędnej pomocy ofiarom wypadku oraz wezwać pogotowie (...);
- 2) nie podejmować czynności, które mogłyby utrudnić ustalenie przebiegu wypadku;
- 3) pozostać na miejscu wypadku, a jeżeli wezwanie pogotowia lub Policji wymaga oddalenia się - niezwłocznie powrócić na to miejsce.

Użycie przez ustawodawcę w treści analizowanego przepisu określenia "nieudzielenia niezwłocznej pomocy ofierze wypadku" wskazuje, że nie chodzi tu tylko o osobiste udzielenie pomocy o charakterze medycznym likwidujące powstałe w następstwie wypadku drogowego zagrożenie życia lub zdrowia jego uczestników, ale o każdy rodzaj pomocy, której w danej sytuacji można udzielić bez zbędnej, nieuzasadnionej zwłoki, czyli tej pierwszej obiektywnie możliwej, np. przewiezienie do szpitala, wezwanie karetki pogotowia, zabezpieczenie miejsca zdarzenia przed wjechaniem kolejnych uczestników ruchu, pomoc przy opuszczeniu pojazdu czy udzielenie podstawowej pomocy medycznej. Chodzi więc o wszelką możliwą w danej sytuacji formę pomocy, łącznie z **zainteresowaniem się ofiarą** zdarzenia oraz podjęciem działań mających na celu zapobieżenie ewentualnym dalszym negatywnym następstwom mającym związek z odniesionymi urazami.

W przypadku wskazanym w dyspozycji komentowanego przepisu nie można odstąpić od ukarania sprawcy powołującego się na możliwość udzielenia pomocy przez inną osobę, co sugeruje obrońca w apelacji, ponieważ przepis ten nie przewiduje bezkarności za nieudzielenie pomocy w przypadku, gdy możliwe było udzielenie pomocy nawet ze strony osoby do tego powołanej, jak np. w art. 162 k.k.

Nie będzie jedynie ponosiła odpowiedzialności na podstawie komentowanego przepisu ani też z art. 97 k.w., osoba, która nie brała udziału w zdarzeniu i nie przystąpiła do udzielenia pomocy ofierze wypadku, nawet wówczas gdy udzielana pomoc okazała się niedostateczna, ani osoba będąca nawet prowadzącym pojazd, o ile znajdowała się ona w stanie grożącym jej samej niebezpieczeństwem utraty życia bądź uszczerbku na zdrowiu i wymagała udzielenia pomocy. (Wojciech Jankowski, Komentarz do art. 93 Kodeksu wykroczeń, 2013.01.01).

Słusznie zatem ustala Sąd Rejonowy, iż z wiarygodnego materiału dowodowego zebranego na potrzeby przedmiotowej sprawy wynika, że bezpośrednio po opisanym powyżej zdarzeniu drogowym, obwiniony J. M. nie udzielił niezwłocznej pomocy potrąconej pieszej J. G., co z kolei wyczerpuje znamiona opisane w art. 93 §1kw.

Po uderzeniu przez samochód J. G. upadła na jezdnię. J. M. wysiadł ze swojego samochodu, po czym udał się do potrąconej. J. G. płakała. J. M. wziął dziewczynkę na ręce i przeniósł ją na trawiaste pobocze, gdzie ją położył, po czym wrócił do samochodu i odjechał z miejsca zdarzenia do, jak się później okazało, miejsca zamieszkania.

W tym czasie na miejscu zdarzenia zebrało się sporo osób, które widząc, że kierowca, który potrącił na przejściu dla pieszych dziewczynkę, oddala się z miejsca zdarzenia, zapamiętali markę samochodu oraz numery z tablicy rejestracyjnej. Następnie jedna z tych osób zadzwoniła po pogotowie.

Po krótkim czasie na miejsce zdarzenia przyjechała karetka pogotowia i ratownicy medyczni zajęli się poszkodowaną dziewczynką, którą zabrali do szpitala.

Te jednak wydarzenia nie mogą ekskulować obwinionego, którego jedynym celem było oddalenie się z miejsca zdarzenia w celu uniknięcia odpowiedzialności za spowodowanie wypadku.

Słusznie podnosi Sąd Rejonowy, że obwiniony J. M. nie udzielił pomocy J. G., takiej, jakiej mógł bez żadnych przeszkód udzielić, a mianowicie poprzez pozostanie na miejscu zdarzenia i wsparcie psychiczne pokrzywdzonej, pocieszenie jej i uspokojenie, nie mówiąc już o tym, że miał możliwość wezwać pogotowie, czy inne służby ratunkowe, które już profesjonalnie mogłyby zająć się pokrzywdzoną, tym bardziej, że było to dziecko.

Sąd Okręgowy dokonał również kontroli zasadności wyroku w części dotyczącej wymierzonej obwinionemu kary. Należy przyjąć, iż w niniejszej sprawie wymierzona obwinionemu kara grzywny w wysokości 2.000,00 zł uwzględnia w sposób właściwy dochody obwinionego, jego warunki osobiste i rodzinne, stosunki majątkowe i możliwości zarobkowe. Uznać należało, iż wymierzona obwinionemu kara w sposób właściwy uwzględnia stopień winy oraz cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć wobec obwinionego oraz potrzebę w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Sąd Odwoławczy podzielił również stanowisko Sądu Rejonowego co do wysokości wymierzonego obwinionemu zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych kategorii B.

Słusznie Sąd Rejonowy uznał, że ze strony obwinionego istnieje poważne zagrożenie związane z prowadzeniem pojazdów mechanicznych. W ocenie Sądu Okręgowego wysokość omawianego środka karnego jest adekwatna do stopnia społecznej szkodliwości popełnionego przez obwinionego czynu.

Sąd Okręgowy zapoznał się z dołączonym do apelacji dokumentem autorstwa W. S., będącym opinią o obwinionym, nie znalazł w nim jednak argumentów przemawiających za zmianą orzeczenia w zakresie złagodzenia wymierzonego obwinionemu środka karnego.

Prawidłowe jest również orzeczenie Sądu Rejonowego w zakresie obowiązku zwrotu dokumentu prawa jazdy przez obwinionego.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 118 k.p.s.w. i § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2001 r. w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. 2001, nr 118 poz. 1269) zasądzając od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa koszty procesu za postępowanie odwoławcze w kwocie 50,00 zł a na podstawie art. 1 i art. 3 ust. 1 i art. 21 pkt 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. 1983, nr 49, poz. 223 z późn. zm.) wymierzył mu opłatę za II instancję w kwocie 200,00 zł.

E. T.